

**INTERVJU OM LIV OG VERDIGHET MED BJØRN PETTERSEN, LEDER AV
PROSJEKTET TRONFJELL FREDSUNIVERSITET I ALVDAL.
AV PREETI PRITHYANI, OSLO.**

Hva mener du er de viktigste spørsmålene menneskeheten og verden står overfor i dag?

Menneskeheten møter ustanselig utfordringer, Det er del av vår evolusjon. Likevel er det noen spørsmål i nåtiden som man må stille seg selv som menneske og individ heller enn som en nasjon eller en gruppe mennesker. Det er så mange slags kriser i verden i dag, som humanitære kriser, økologiske kriser, klimatiske, politiske og økonomiske kriser, osv., som de fleste av oss tilsynelatende kan gjøre veldig lite med. Men på bunnen av alle disse krisene er det en enkelt, stor krise som er kilden til alle andre kriser, og det er *menneskets identitetskrise*. Vi må stille oss selv spørsmål som hører til denne fundamentale krisen før vi faktisk kan behandle noen av de andre krisene. Med andre ord må vi utforske oss selv fysisk, mentalt og åndelig som hele og fullstendige menneskelige vesener for å kunne finne fram til kunnskapen som kan gjøre en forandring til det bedre i våre egne liv, og samtidig ha en riktig innvirkning på samfunnet og på våre omgivelser.

Hva er det du egentlig mener med menneskets identitetskrise?

Vi kjenner ikke oss selv som universelle vesener, eller bare som mennesker. Vi vet noe om vår fysiske kropp, men nesten ingen ting om vårt sinn, og vår åndelige sfære i livet er fullstendig mørklagt. Hvem kan gi en detaljert beskrivelse av hva som har hendt med ham eller henne gjennom de seks eller åtte timene med søvn hver natt? En tredjedel av våre liv tilbringes i totalt mørke og i glemsomhetens skygge, og det er også et interessant spørsmål hvor våkne vi faktisk er i vår våkentilstand gjennom de andre 16 eller 18 timene av døgnet. Det er så mye vi ikke vet om oss selv, men likevel oppfører vi oss noen ganger som om vi skulle være mer enn Gud!

Vi vet ikke hva det virkelig vil si å være menneske i forhold til denne verden eller dette universet. Vi har ingen anelse om hvem vi virkelig er, hvor vi er kommet fra, eller hvor vi går, eller i det hele tatt hvorfor vi er her. Vi lever kun på selve livets overflate og bryr oss ikke om å leve det helt eller fullt. Sett fra dette ståstedet blir vår utdanning kun lærd uvitenhet. Hvorfor er vi ellers alltid redde for døden? Ingen vet hva som vil hende med seg i neste øyeblikk, og likevel hender det alltid noe i *tiden* uavhengig av om vi forholder oss aktive eller passive. Hvorfor er alle de aller nærmeste tingene, som virkelig skulle være kjente for oss, alltid et uutgrunnelig mysterium, som f.eks. Selvet, Gud, døden, søvnen eller livet selv? Vi trenger å komme overens med oss selv – selve vårt liv og enkle vesen.

Men hva kan hver og en gjøre med disse dype, eksistensielle spørsmålene om menneskelivet?

Først må vi stoppe opp litt for å få igjen pusten i dette umenneskelige kappløpet som vi slett ikke vet formålet med, og deretter bør vi føle hvordan det er å bare *være til* uten å gjøre noen ting. I denne settingen kan det kanskje gå opp for oss at grunnlaget for all energi, bevegelse og dynamisme, som vi erfarer på livets overflate gjennom våre skjøre, fysiske sanser, faktisk

har en statisk base som de ikke kan fungere eller virke uten i det hele tatt. Det er denne statiske siden av oss som hver enkelt ubevisst opplever hver natt i dyp, drømmeløs søvn, og som vi ganske enkelt ikke kan leve foruten. Dette gjelder for alle livsformer, og til og med for livet selv. Så hvorfor skulle vi ikke gjøre vårt beste for å forsøke å gjøre noe med også denne siden av oss selv? Dette kan og bør alle gjøre for seg selv. Å kjenne vårt Selv og derigjennom løse livets mysterier, er selve vår *fødselsrett*. Vi har menneskerettigheter i forholdet til hverandre på det sosiale og kollektive plan, men hvem tenker på vår fødselsrett som menneskelige vesener i forholdet til livet og til Gud på det individuelle plan?

Dette er på det individuelle plan, men hva kan vi gjøre på det kollektive plan?

Ja, dette tilhører den individuelle livssfære, men det er viktig å forstå at ingenting vil noen gang hende på det kollektive plan uten det individuelle initiativ. Inspirasjon og store ideer kommer aldri til en nasjon eller til en gruppe mennesker, men alltid til individet først. Det kollektive området er alltid summen av dets individer, så derfor må det virkelige arbeidet begynne på det individuelle planet først.

Men siden menneskene i høyeste grad er sosiale vesener, trenger vi å forstå hvordan vi skal forholde oss til hverandre også. Og her er en god begynnelse å tenke på *verdighet*. 'Verdighet' er virkelig et nøkkelord i menneskelige forhold eller forbindelser. Hvis vi ser på dets verbform '*å verdiggjøre*' inneholder det handlingen *å opphøye*, dvs. med respekt og akteelse, som igjen har et element av likestilling i seg. Dette er faktisk del av en livskunst der du ønsker å gi ditt aller beste for livets fullbyrdelse. Når du gir verdighet til noen, gir du sann ærbødighet og selvpoppofrelse til den personen, noe som utelukkende kan være positivt for den enkelte. Med en slik forståelse og holdning kan en virkelig gjøre en forskjell i verden. Og derfor ønsker jeg velkommen alle oppriktige initiativ med dette som sitt mål.

Hvordan får man forståelse for verdighet?

Som jeg nettopp sa, er det levende begrepet 'verdighet' en forståelse og holdning hos individet. Det er faktisk naturlig og lett, og alle kan føle det. Den psykologiske prosessen bak det er universell, og dets prinsipper gjelder for hvordan vi forholder oss til nesten alt i livet. For eksempel tror jeg at alle kan gjøre noe med sin oppmerksomhet og holdning til hva de måtte finne utfordrende i livene sine. Vi kan stoppe opp og tenke og lytte til samvittigheten, og spørre oss selv hva vi, i gitte situasjoner, vil foretrekke at andre bør gjøre mot oss. Vi utøver vanligvis stor omsorg overfor vår nærmeste familie, men den omsorgen skulle også i tillegg utvides til våre samfunn og omgivelser.. Det vi vanligvis føler for oss selv, skulle vi også evne å føle for andre. En av livets store sannheter er at det ikke er hvordan vi har det i livet som definerer oss som person, men hvordan vi tar det – dvs. vår holdning til den tilstanden eller livssituasjonen.

Så oppmerksomhet og holdning er nøkkelfaktorer i vår søken etter en bedre verden. Hvordan vi former og preger vår holdning til hva som helst, er fullstendig vårt eget valg, og derfor er det helt og holdent foranderlig. Muligheten for å forandre en negativ holdning til en mer positiv en, er alltid til stede. Dette er helt vårt eget valg og ansvar. På denne enkle måten – kun med oppmerksomhet og holdning – kan hver og en gjøre mye for å forandre sitt liv til det bedre, og følgelig også for samfunnet som helhet. Denne mentale mekanismen og enkle menneskelige erfaring, ligger ved selve kjernen til den blomstrende ideen om verdighet.

Er verdighet blant folk virkelig en nødvendighet for å leve i denne verden?

Vi trenger definitivt verdighet – vi trenger den nedarvede livskunsten for hevingen og fullbyrdelsen av livet – ikke bare mellom mennesker i menneskesamfunnet, men mellom alt liv. Alle former for manifestert liv fra atomer til galakser og interstellart rom trenger verdighet, og det er bare vi mennesker som kan gi det – begynnende med oss selv og våre medmennesker, og deretter våre nære brødre og søstere i dyreriket.

Er det virkelig mulig for oss å gi verdighet til alt liv på den måten?

Ja, selvfølgelig! Det er en del av vår natur som mennesker, og på den måten kommer det veldig naturlig og lett. Det er virkelig en av de kvalitetene som definerer oss som mennesker til forskjell fra dyrene, og som vil gjøre at vi skal evne å etablere en sann sivilisasjon i den rette betydningen av ordet, og ikke bare fortsette linjen av dynastier og såkalte supermakter. Vi synes bare å ha glemt det i vårt daglige kappløp for konkurranse og herredømme i livet. Og derfor må vi stoppe opp litt og grunne over denne vidunderlige menneskelige evnen, verdighet.

Det menneskelige vesen har et slikt stort og fremdeles uoppdaget potensial med så mange muligheter, og vi trenger sannelig å utforske dem for å bedre menneskeheten og levevilkårene i verden. Men egentlig, mine venner, beror det hele på *medmenneskelighet* – på ren og enkel medmenneskelighet – som alle ønsker og alle trenger og alle har mulighet til å gi!